

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Bodareu Octavian*, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Ursachi Oleg xxxxx, născut la xxxxx

Termenii de examinare:

prima instanță: 20.07.2022 – 27.07.2022;

instanța de apel: 29.09.2022 – 22.11.2022;

instanța de recurs: 26.04.2023 – 30.05.2023.

Asupra motivelor recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 27 iulie 2022, *Ursachi Oleg* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **2 ani și 8 luni**.

În conformitate cu prevederile art.90¹ Cod penal, s-a dispus executarea pedepsei închisorii pe un termen de **1 an și 4 luni**, iar restul pedepsei penale cu închisoare pe un termen de **1 an și 4 luni**, a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de **2 ani**.

În temeiul art. 88 alin. (3) Cod penal, s-a inclus în termenul pedepsei perioada aflării lui Oleg Ursachi în stare de arest preventiv din 27 iunie 2022 până la 27 iulie 2022.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Ursachi Oleg, la 27 iunie 2022, aproximativ la ora 22:20, la fața locului pentru soluționarea cazului s-au deplasat membrii grupei operative ai Serviciului de reacțiune „112”, Sergiu Iacobeț, Victor Cotos și Serghei Bulbuci, exercitând atribuțiile de serviciu în satul Copăceni, raionul Sângerei, fiind îmbrăcați în uniformă, documentau cazul furtului din automobilul lui Serghei Gurschi.

Între timp, în urma investigațiilor efectuate, suspectându-l pe Oleg Ursachi în comiterea furtului nominalizat, l-au depistat pe imașul de lângă satul Copăceni, raionul Sângerei, care, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având asupra sa o armă cu țeavă lisă de model neidentificat, nu s-a subordonat cerințelor legale a colaboratorilor de poliție și i-a amenințat pe colaboratorii de poliție Sergiu Iacobet, Victor Cotos și Serghei Bulbuci cu violența periculoasă pentru viața și sănătatea lor, manifestată prin multiple avertismente, că vor fi împușcați, după care, a efectuat mai multe împușcături în direcția lor și în plan vertical din arma pe care o deținea ilegal.

Astfel, acțiunile inculpatului Ursachi Oleg au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*aplicarea violenței periculoase pentru viața în privința persoanei care își îndeplinește datoria obștească în legătură cu participarea acesteia la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau unei fapte antisociale.*”

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul în Procuratura r. Sângerei, *Ramașcan Marian*, a declarat apel prin care a solicitat casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ursachi Oleg să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 349 alin. (2), lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar semiînchis.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, or la individualizarea pedepsei penale, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, inculpatul a comis o infracțiune gravă cu aplicarea armei de foc și a violenței periculoase pentru viața și sănătatea colaboratorilor de poliție.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel, verificând legalitatea acesteia, a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal și respectând dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă, legală și proporțională pentru infracțiunea săvârșită, ajungând la concluzia corectă de a suspenda parțial executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune, luând în considerație gravitatea infracțiunii, personalitatea inculpatului, lipsa circumstanțelor agravante.

Astfel, argumentele privind necesitatea aplicării unei pedepse mai aspre, cu izolarea de societate a inculpatului, au fost respinse de către instanța de apel, ca fiind considerate declarative, invocând că în cadrul cercetării judecătorești nu s-a stabilit careva circumstanțe ce ar genera aplicarea unei asemenea pedepse. Respectiv, inculpatului este necesar de a-i fi acordată posibilitatea să îndreptățească încrederea acordată de instanța de judecată, pe un termenul de probațiune stabilit de instanța de fond.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Bodareu Octavian*, invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi, cu excluderea prevederilor art. 90¹ Cod penal.

5.1 În motivarea recursului, recurentul invocă blândețea pedepsei stabilite inculpatului, considerând că, instanțele de fond la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Ursachi Oleg nu au ținut cont de faptul că, inculpatul a comis o infracțiune gravă cu aplicarea armei de foc și a violenței periculoase pentru viața și sănătatea colaboratorilor de poliție și a aplicat o pedeapsă prea blândă.

Aplicând inculpatului o pedeapsă mai blândă, pentru comiterea infracțiunii cu un grad prejudiciabil sporit, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane.

Astfel, recurentul consideră că aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea parțială a executării acesteia, nu va fi una eficientă, însă din contra în mod tacit v-a favoriza condamnatul să comită fapte analogice pe viitor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal atestă, că acuzatorul de stat invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1), pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, însă critică hotărârea contestată în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal.

Verificând materialele cauzei, în raport cu argumentele procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către prima instanță, cât și cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs notează faptul că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui

vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii încriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Reieșind din materialele cauzei se atestă că, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (f.d.105), prezenta cauză a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8), art. 364¹ Cod de procedură penală, *inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de Lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.*

Sancțiunea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(2) lit. a) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 4 ani la 8 ani, iar cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, noile limite pentru pedeapsa cu închisoare sunt: de la 1 an și 4 luni până la 2 ani și 8 luni.

Colegiul penal reține că, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpatul *Ursachi Oleg* se califică ca infracțiune gravă, comisă cu intenție directă.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul penal, în calitate de circumstanțe atenuante s-a reținut recunoașterea vinovăției, iar în calitate de circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Potrivit actelor cauzei, prima instanță în baza art.349 alin.(2) lit. a) Cod penal al i-a stabilit lui *Ursachi Oleg* pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani și 8 luni

În temeiul art. 90¹ Cod penal, s-a dispus ca prima parte a pedepsei – 1 an și 4 luni închisoare, să fie executată în penitenciar, iar restul pedepsei – 1 an și 4 luni închisoare, fiind suspendată parțial pe o perioadă de probațiune de - 2 ani.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către procuror, instanța de apel a considerat că soluția primei instanțe este legală și întemeiată, fiind menținută fără modificări.

Colegiul penal constată că, instanțele de fond, corect și just au stabilit că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului – și anume, cu executarea reală a ½ din pedeapsa cu închisoare, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere gravitatea faptei și personalitatea inculpatului, care anterior a fost sancționat contravențional pentru săvârșirea contravențiilor de

sustragere în proporții mici, huliganism nu prea grav și distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine (f.d.51), la locul de trai se caracterizează satisfăcător (f.d.90), la evidența medicului narcolog nu se află (f.d.89), nu este angajat în câmpul muncii, de faptul că inculpatul s-a căit sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie efectuată în procedura simplificată, lipsa circumstanțelor agravante.

În acest context, Colegiul penal, apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că, instanțele de fond au aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, or, prima instanță cât și instanța de apel corect au ajuns la concluzia că la caz, corectare și reeducarea inculpatului Ursachi Oleg, este posibilă doar prin suspendată parțială a executării pedepsei cu închisoarea, efectuând o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului și circumstanțelor cauzei, motivând complet și obiectiv soluția de individualizare a executării pedepsei.

Totodată, este firesc să se țină cont de aceia că practica judiciară demonstrează că aplicare formală a unor pedepse cât mai aspre generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt care duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Astfel, instanța de recurs relevă că, aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal–suspendarea parțială a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia, or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că argumentele invocate în cererea de recurs referitor la individualizarea pedepsei penale nu întrunesc temeinicia intervenției în hotărârile contestate, or, instanțele de grad inferior și-au motivat complet și întemeiat soluțiile emise, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 și 90¹ Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilind inculpatului Ursachi Oleg, o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise, care corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul penal atestă, că instanța de apel respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a ajuns la soluția descrisă în pct. 4 din prezenta decizie, motivându-și temeinic soluția, motivare descrisă inclusiv la pct. 4.1. al prezentei decizii, pe care instanța de recurs o însușește pe deplin, și în acest sens, Colegiul penal face referire la pct. 37 a hotărârii CtEDO în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Bodareu Octavian*, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Ursachi Oleg xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **22 iunie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu